

După o întrerupere de 80 de ani, povestea familiei continuă!

Piști Israel

Luna ianuarie este luna cu câteva momente importante: în ianuarie ne-am căsătorit, în ianuarie am ajuns în țară, în ianuarie începe sezonul de schi.

Anul ăsta - nu sezon, nu schi, iar aniversarea am sărbătorit-o (48 de ani) în cerc restrâns. Dar asta am făcut cu toții!

Anul care a trecut (a trecut?) am avut mult timp liber și mult timp pentru gânduri, noi, vechi, proaste, bune, gânduri...
M-am gândit și la familie, la copii, nepoți, părinți!

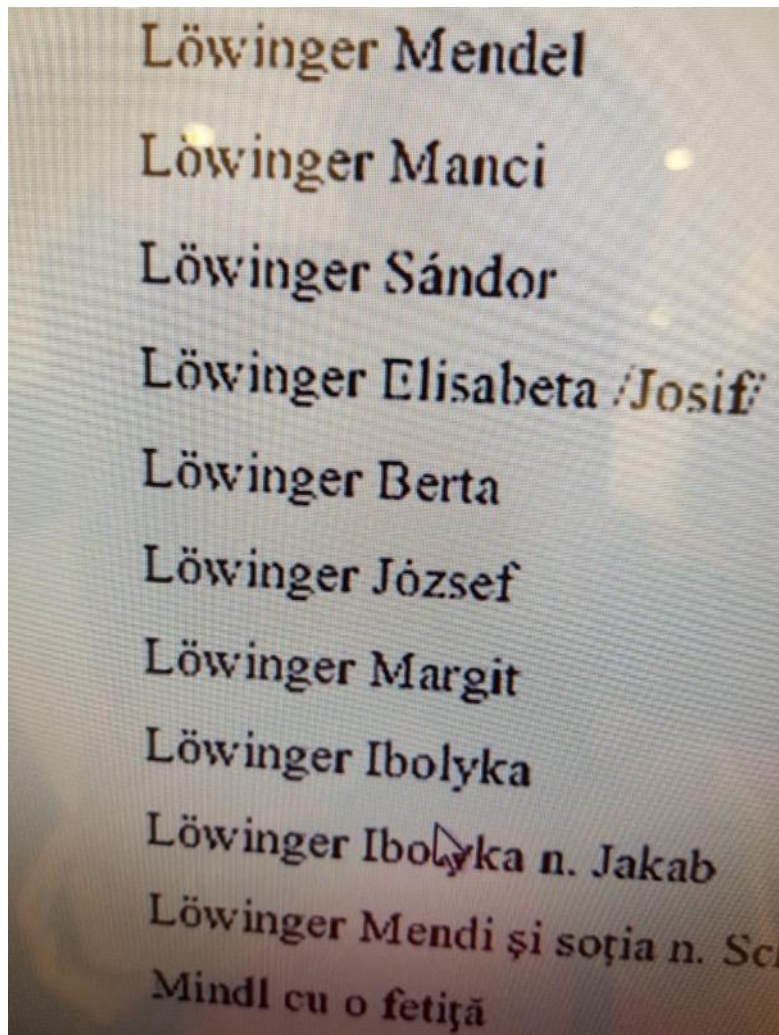
Depe familia mamei mai știu câte ceva (am cunoscut-o pe bunica, am cunoscut surorile și verii). Despre familia lui tata, nu prea multe: s-a născut la Ferice, acolo este înmormântat bunicul lui. S-a mutat cu familia la Vălani; Câmpani, Pomezueu, Sitani! Pe bunica am cunoscut-o, am fost la Vălani ca și copil (noi locuiam în Beiuș) și pe urmă s-a mutat la Beiuș, unde s-a prăpădit în 1960. Bunicul se prăpădise în 1940. Amândoi sunt înmormântați la Beiuș. Tata avut două surori dintre care una s-a prăpădit de tânără (boală?) și este înmormântată la Câmpani (Odată, copil fiind, am fost cu tata la mormântul din marginea cimitirului român) și o soră Margit. Margit s-a căsătorit la Oradea, a avut o fetiță, Ibolyka.

În 1940, după împărțirea Ardealului și Transilvaniei, Oradea a rămas de partea maghiară, zona Beiuș (cu toate satele și comunele), de partea română, granița fiind cam la 35 km între orașe. Oradea, oraș mare, cu o populație evreiască foarte mare și Beiuș, oraș mic, cu destui evrei activi ca să fie simțiți ca populație.

În 1944 a început transportul din Oradea spre lagărele de exterminare. Margit cu familia au fost în transport și au murit în Auschwitz.

Asta a fost tot ce am știut despre familia lui Margit (și asta de la mama, tata nu a vorbit niciodată despre familia lui). Am aflat de la mama că numele după căsătorie a lui Margit a fost Löwinger.

2015-2020! Am timp și încep să caut! Am găsit poze pe care scria Margit, pe care scria Iboyka. Am căutat în Yad Vashem, Beit Hatfutzot.
Într-o listă publicată de comunitatea din Oradea am găsit numele lui Margit și Iboyka printre cei care au fost duși cu trenul!

Am încheiat capitolul.

Am încheiat, povestea s-a terminat trist, dar s-a terminat!

În ianuarie 2021, întâmplător, (am timp), am întâlnit un nume pe FB:

Löwinger. Sunt mulți Löwinger pe Facebook, dar nu din Oradea!

Am întâlnit un nume: Lewinger Iosi din Oradea!

M-am învățat în jurul numelui, am găsit alte nume cunoscute și m-am hotărât să-i scriu. Dar cum să scriu? În ivrit, maghiară (nu știu să scriu în ungurește) sau românește?

Am scris în românește cine sunt, numele lui tata și numele surorii, Margit. Dacă știe ceva, va răspunde, dacă nu, capitolul s-a încheiat definitiv!

Nu a trecut o oră și am primit răspuns: nr de telefon și "sună-mă"!

Să sun, să nu sun? Seara, noaptea, m-am gândit! Dimineața am sunat și am început să vorbim!

După două propoziții am început să plângem! Eu de o parte și Iosi de partea cealaltă a telefonului!

Iosi a început: Tatăl meu a fost căsătorit cu Margit și au avut o fetiță Iboyka și locuiau în Oradea! Tata, Lorand, nu a fost dus în transport la Auschwitz.

A fost luat, probabil înainte de transporturi, la muncă forțată pe frontul de Răsărit!

În 1945 a revenit în Oradea și și-a căutat familia, dar nu i-a găsit!
S-a căsătorit și în 1946 s-a născut Iosi!
Un an-doi după, s-a născut Iboyka, care a primit numele fetei care s-a prăpădit...
În 1950 tatăl a murit, revenise în 1945 bolnav.
În 1965 Lewingerii au ajuns în Israel!

Și povestea familiei continuă în Israel!

Lista pe care o găsisem era lista publicată de Iosi.
Și Iosi a căutat originile familiei tatălui. A știut ceva, că Margit avea familie pe partea română, dar nu a știut unde. A știut că Margit nu a vrut să părăsească Oradea, să se despartă de familie.
Berta, care este pe listă, era mama soțului lui Margit, tatăl lui Iosi.

Interesant este faptul că familia Lewinger (și-a schimbat numele din Löwinger, când au ajuns în Israel) a fost în legătură cu rude de-a lui tata (fam. Grünwald, fam. Füllop, fam. Liebermann), dar noi, cel puțin noi, copiii, nu am știut.

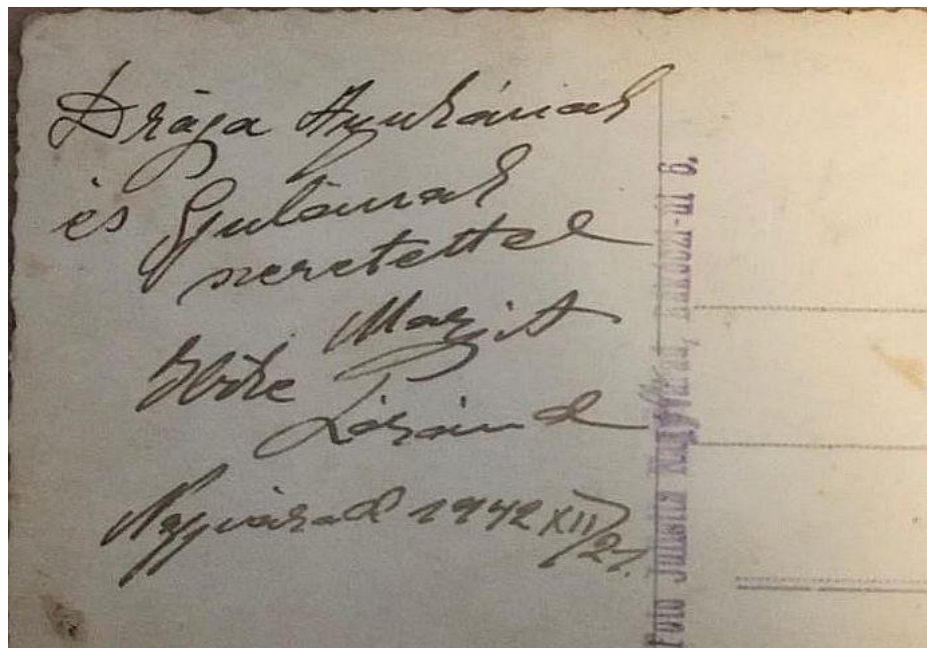
După 80 de ani continuăm să găsim urme din perioada '40-'45.
Un capitol care am crezut că este închis se redeschide!
Ne-am întâlnit, am plâns, am povestit și am început o legătură nouă care sper că va continua! Copiii s-au emoționat și ei și se bucură de acest fel de continuitate familială.

Poza de la nunta lui Margit cu Lorand a fost tot timpul pe peretele casei părinților mei! În poză: tatăl meu (stânga) cu părinții lui (bunicii mei) și probabil, fratele lui Lorand cu soția.

1942. Margit, n. Israel, cu soțul ei, Lorand Löwinger, și fetița lor, Ibolyka

Verso: Dedicția lui Margit pentru mama ei (tatăl s-a prăpădit în 1940 sau 1941) și pentru Gyula, fratele ei, care va deveni tatăl lui Piști.

Poza familiei Löwinger în curtea casei din Oradea